

Latweefchu Nwifes.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones finnu un nowehleschanu.

Nr. 21. Zettortdeenâ 24tâ Meija 1828.

Z e l g a w â.

Definitâ Meija deenâ pulksten 7 wakkara muhsu wiffufchebliga Keisera mahse ta Leelwirstene Maria Pawlowna ar fawu augstu laulatu draugu to Leelprinzi no Sakschu Weimar un winnu Prinzeffi Marie Luise Auguste fcheit atbrauze, par nakti muifchneeku Kasiinonaminâ palikke un ohtru deenu no rihta agri us Pehterburgu atkal aisbrauze.

* * *

Lihds 15tu Meija deenu pee Rihges bij atbraufufchi 341 fuggis, isgahjufchi 135 fuggi; wehl bija atnahufufchi 512 struhges un bes zitteem plofstem, 184 plofsti jeb 1213 plennizes ar balkeem un 233 plofsti jeb 701 plennize ar dedsamu malku.

N o D o h r b e s.

Kad mehs to pussfwehtu pehz luhgschanas deenas zehlamees, tad skattijam. brihnodamees, ka wiss muhsu purws weenâ uhdeni stahweja ka esars. Tas no ta stipra leetus nahze, kas to nakti papreefsch nokritte. Jaw no wakkara wiffi grahwji pahrpulhde, bet nakti uhdens ta nedohmajohht zehlees, ka leela skahde notikkufi. Krohtê un Nisputtê sudmalla dambis isgahstis. Zitti turrejufchas, bet arri apfkahdeti tappufchi. Zihrawâ tas sahgu sudmalla dihkis tschetras weetâs islausees, un ta uhdena spehfs tik warrens bijis, ka eefsch jaunâs brenkufhes, kas pehrngadd tikkai usmuhreta, par augfchas lohgeem eetezzejis, un wiffu ehkas grunti isfkallojis. Brehkdams schihds brandwihna deggis us muifchu isglahbees, jo uhdens leelus afminus zehle un prett ehku daufija. Seewa un behrni tam us behninu mukufufchi, un tur lihds rihtam palikkufufchi weenâs bailës, jo naktis bija tumfscha, un lairwas ne-

warreja peetapt. Ugguns arri us eefahkumu nebija, jo schihds fawâ fwehta nakti to nedrihfft eefurrinaht. No barrokla stalla lohpi ar leelahm mohkahn par uhdeni israuti, zitti pahruppi peldejufchi, un meschâ atrasti tappufchi. Brihnums ka uhdens tohs newa lihds rahwis us juhru!

Zaggad uhdens nokrittis, bet bail fo redseht to pohstu! —

Sahle gan pehz ta leela leetus aug, bet loh-pini lohfi wahji, sirgi bes spehka. Gelfsch ta leela ehdamaja truhkuma arri lautini tukfschi palikkufufchi. Ta bija retta muifcha, kas ar fawu tikke, tas tas baggatais fainneeks, kam garrfalni wehl nepeetruhke. Dauds laudis irr us junteem kahpufchi — ir zittâs muifchâs wezzi falni tappe farulleti un lohpeem preekschâ mesti, jebfchu us Leifcheem pehz feena brauze, famehr tik sirgi warreja eet. — Raut Deews scho gadd augligu laiku dohtu, ka warretum atpuhstees! —

F. R.

Bahbu tizziba daschureis tuwaka zilweka dsihwibu warr ispohstih.

Wiffeem sunnams irr, ka muhsu mihli semneeki pee kahda ugguns grehka aplam tizz, ka leesmas tam zilwekam pakkal eijohht, zaur kurra wainu tas ugguns zehlees irr. Zapehz winni tahdu zilweku, kas teefcham wainigs irr, jeb fo tee tomehr par wainigu turr, aisdsemm us klaiju lauku, us meschu un us purwi, lai skahde ne paleef leelaka, un lai zittas ehkas un mahjas taupitas tohp. Kahda apfmeijama tizziba! Ugguns eet, kur wehifsch to dsenn, un kad Deews ne palihds un zilweki ne dsennahs to sawaldbiht zaur uhdens spehku un zaur to, ka winni klahht stah-

wedamas ehkas isahrda, tad leesmas jo barribu atrohn, jo tahlaki wellahs. Bet zilweks ne warr tahs peelabbinaht, nedf ar kahdu wahrdu nogreest no kahdas ehkas.

Kaiminu draudfē 2 mahjas itt turvu zitta pee zittas bija. Pee weena fainneeka scho seemu ugguns grehks zehlahs, un ihfā laikā wiffas winna ehkas bes istabas ween, leesmas stahweja. Bija nakts; nelainiga fainneeze, fawās isbai- lēs, skreen ar sihdamu behrnu us kaimina istabu, zerredama tur fawu. behrninu drohschi nolikt. Bet ohtra fainneeze tai pretti nahf, to ne lauj, un winnu luhdsin luhds, lai zittur aisnesz to behrnu, jo ugguns warretu tam (newainigam) pakkal eet. Ta raudadama mahte, pahraemta no bailehm, ne sinn fur aisnest fawu behrnu, to eetin paplahnā lakkatā un to noleek dsillā sneegā un atpakkal skreen us pohsta weetu, raudsiht, woi newarroht wehl fo glahbt. Tas nabbags behrninsch no salnas sahf pihsstehst un raudahf, un ja Deews to ne buhtu glahbis, tad fawu gallu tē buhtu atraddis. Deews afsuhtija kahdu seerwu no kahdam atzeltahm mahjahm — ta dsirdeja to pihsstam, ta usnehme to un pahresse to us fawu siltu istabinu.

***

Jurris. Trihne.

Jau spulgoja wakkara blahsma, kad Jurris ar fawu Trihni nostaigaja us turren, fur weentullibā uppite burbuledama wellahs zaur wihtolu krummeem. Rohku rohkā speestu eekahpe tee beesumds. Bet jau atradde tee preekschā pee uppites sehsham Antonu, to kohschu jaunekli. Winna asoti ne bij nekad wehl ta mihlestiba mohdusees. Effi sweizmahts, jaunekli, kas tu no mihlestibas neko wehl ne sunni, usfauze tam Jurris. Kas sinn, woi ne buhs meitina kahda tawu firdi mihl- stinajusi, jo tu effi dewees us scho weentullu weetu un mihletaji labpraht tahdas weetas mekle. Es scheid atnahku ar fawu Trihniti, tē kluffā meschā isdseedahf, kē laimigi mihledamees effam. Ta fazzija winsch un speede tahs meitinas rohku pee fawahm krumtim. Woi gribbi klauhsht, Anton?

Antons. Ne, nekahda meita irr mannu firdi mihlstinajusi. Es teit atnahzu skattihf, kē jauki tas irr, kad wakkara blahsma tohz kalnus nosarkno. Bet labpraht gribbu es juhsu dseef- minu klauhsht. Jauki tas irr, pee wakkara blahsma jautru dseefminu klauhsht.

Jurris. Mahz, Trihni, lai nosehschamees sahlē tē blakkam pee winna. Lai dseedam dseefmu. Tu dseedast, Trihni, un es stabbulu puhtischi, un tu, mihlais Anton, tu effi labz stabbulneeks, palihdsi man puht. Es gribbu tew lihdsch, fazzija Antons, un nu nosehdahs tee sahlē pee uppes un Jurris sahze:

Jurris. Tu kluffa leija un juhs satti pakalmi, neweens stary wisseem ganneem irr tik laimigs, kē es, jo Trihne man mihlo! Laipna irr ta, kē rihta agrums, kad saule uskahp spohschi no kalna; tad, ak tad lihgsnojahs katra pukke un tee putni lihgo tai dseedadami prettim un lehka muddigi pa smihdreem sarreem, ka ta rassa ne- kriht no lappahm.

Trihne. Jautra irr ta masa besdeliga, kad ta no dsilla seemas-meega purwi mohstahs un eeffatt to jauku pawassaru; lehkadama un dseedadama pasluddina winna tad teem pakalneem un tahm leijahm, kahdu preeku ta juht un fauz: juhs beedrenes, mohstetees! pawassara klahf. Bet pulku jo aisgrahbta esmu es, jo Jurris man mihlo, un es usfauzu junns mannahm beedre- nem, pulku jo jauki, ne kē ta nahkdama pa- wassara tas irr, kad gohdigs jauneklis muhs mihlo.

Jurris. Jauki tas irr, kad us atstahstem pakalneem tee gannama-pulki eeffsch tummscheem mescheem maldahs; tomehr jaukaki wehl, mihla Trihni, kad wainaks no prischahm pukkehmm eeffsch taweem patumscheem matteem irr sprausis. Kohsch irr tahs debbes skaidrais sillums, koh- schaka tomehr tawa silla aqs, kad ta man us- smaid. Ak, mihla Trihne! wairak turru tew mihf, ne kē muddigas swis skaidru diht' uhdeni, ne kē zihrulis rihta wehsininu.

Trihne. Kad winreis kluffā diht' apskattiju few, ak, fauzu tad, nopuhdamees, ak, kaut jel patikt warretu Jurrim! tam labbakam stary wisseem gameem. Patlabban stahweja tu ne-

redsehts ais muggura man un mette puffed par mannu galwu pahr, ka manna bilde lehkadamos rinkischos sudde. Pahrbihjusti atskattijohs es un eeraudsiyu tew un nopuhtohs, un tu man speede pee tawahm fruhstim. Ak, fauze tu, Deews irr mans leezineeks, es mihleju tew! ak, fauzu es, es mihleju tew wairak, ne ka bittes seedus, ne ka puffed rihra rassu.

Jurris. Ak, Trihni', kad tu ar affarainahm azzim, kad tu ar apkehrtu rohku man falki: Jurri! es mihleju tew! ak, tad skattu zaur fohka ehnu us to spohschu debbes; mans Deews! fauzu tad, nopuhsdamees, ka buhs man tew pateikt par scho laini, ka tu man Trihni' dervis? un tad nokrihtu winnai pee fruhstim un raudu, un winna tad butschodama man nonem tahs affaras no azzim.

Trihne. Un tad nonemmu tewim butschodama tahs affaras no azzim; bet jo wairak affaras man tad noritt no waiga un jauzahs ar affarahm tawahm. Jurri! fauzu tad nopuhsdamees! Ak Trihni', fauzi tu nopuhsdamees, un ta atbals nopuhschahs arri. Lohpinus spirdsina pawaffaras jauna sahle; pawehsa ehna spirdsina, kad faule deenas-widdu speesch; man, Jurri! man nefas tik saldi spirdsina, ka, kad tawa laipna mitte man usfauz: Trihne! es turru tew mihl.

Za dseedaja Jurris un Trihne. — Laimigi behrni, fauze Untons un nopuhtahs; ak, taggad juhtu, ka augsti ta mihlestiba jaunekli laino; juhsu dseefina un juhsu azz-usmeschanas un juhsu aisgrahbschana mannim to isteiz.

— 0 —

Lihds un lihds!

Zauras duhrahs nabbadfinam,
 Sahze winnu warren speest.
 Ahrti, lai dohd sahles winnam,
 Luhdje; newarroht wairs zeest.
 Daktere eerakst sahles lappä,
 Lai tahs pirkt eet Aptecke,
 Teizis winnam: Genemm, sche!
 Tahs tew ispefihis no kappä.
 Nabbadfinisch paklannijees.
 Aiseet. — Paligu gribb aschu,
 Aprij tadeht lappu paschu,
 Lai wairs zauras nedurtees.

Woi tad flimneeks wessels tikke? —

Mahnutziggis mulkiba
 Tizz ka papihrs lihdsje,
 Ahrtam par to pateikt lifke.

Dasch pehz tam, ka schis, irr fkehjis¹

Ahrstitees ar — papihru
 Neekeem ween aprakstiu,
 Kad to trakkais suns bij rehjis.

Γ . . . ρ.

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., no Kuldigas aprinka teesas us luhgschanu ta Sessihles muishas meldera Emanuel Haack — kas zaur mantofchanas grahmata mantineeks ta appaksch Sessihles nomirruscha meldera Johann Gottfried Weis tappis — wiffi un jebkurri, kam kaut kahda teefiga wihsē pee tahm atlikfuschahm mantahm ta scheid peeminnetä Johann Gottfried Weis prassifchanas un mellefchanas buhtu jeb buht dohmatu, scheid zaur teefu tohy us-faukti, lai tee, ja ne gribb faivu teefu saudeht, diwoju mehneschu starpä un wihswehlaft 16tä Zuhli deenā schi gadda, kas par to weenigu un isflehgschqnas terminu us peeteifchanu irr nolikts tappis, ar sawahm mellefchanahm un prassifchanahm un winnu parahdischanahm ka peenahkabs pee augfcham peeminnetas teesas peeteizahs, ar to pamahzifchanu, ka tas, kas schinni terminä woi nemas, woi ne ta ka peenahkabs, buhs peeteizees, ar sawahm mellefchanahm no tahm atlikfuschahm mantahm ta jau peeminnetä meldera taps pagallam isflehgtis un noraidihts. Ko buhs wehra nemt.

Zslaisst Kuldigas aprinka teefa 8tä Meija 1828. 3

Zsajinaschana (L. S. W.) us teefu.

Pehz pawehleschanas,
 (Nr. 432.) E. Günther, fikehrs.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohy no Dunalkes un Salkenes pagasta teesas aizinati, tee, kam kahdas taisuas parrabu prassifchanas no ta Dunalkes fainneeka Kleega Kristappa, kas truhkuma deht nespehi sawas mahjas jo prohjam waldbiht, un no fainneeku buhschanas nolikts, lihds 9tu Zuhni 1828 pee schihis pagasta teesas peeteiftees. Dunalkes un Salkenes pagasta teefa 28tä Aprila 1828. 1

††† Leele Tunne Andrejs, pagasta wezzafais.
 F. Günther, pagasta teefas ftrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs u. t. j. pr., tohp no Grendfches pagasta teefas wiffi tee, kam pee tahm atlikfufchahm mantahm to nomirruschu Grendfches muifchas fainneeku, ta nelaika pagasta wezzaka Widdus Rohje Unfa, ta pagasta peefehdetaja Guddraija Zehkaba un ta fainneeka Kinkarta Andreija kahdas taifnas praffifchanas buhtu, faazinati, pee faudeschanas fawas teefas, lihds 16tu Zuhni mehnescha deenu fchi gadda, kas par to weenigu un isflehdfam terminu irr nolifka, pee fchihs pagasta teefas ar fawahm pateefigahm praffifchanahm un winnu parahdischanahm, ka peenahkafs, fcheit peeteizahs, ar to pamghzifchannu, ka pehz fchi-laika neweens wairs ne taps peenemts jeb dsirdehts. To buhs wehrâ nemt!

Grendfches pagasta teefa 28tâ Aprila 1828. 1

(S. W.) ††† Meschmiffel Zehlab, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 42.) Kollegies registrators E. Ehrwald, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfs u. t. j. pr., tohp no Wehrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam taifnas praffifchanas pee ta Wehrgalles fainneeka Beltes Ehrmanna, kas fawas mahjas pee truhkuma inwentariuma magafihnes un zittu parradu labbad wairs nespehdams waldbiht, atdewis, un par kurra mantu fchinni deenâ fonkurse irr spreesfa, fcheitan aizinati un fafaukti, lai diweju mehneschu starpâ, prohti lihds 5tu Zuhli f. g., kas tas weenigais un isflehgfschanas termins buhs, woi paschi, woi zaur weetneekem, kur tahdi peenemmami, pee fchihs pagasta teefas peeteizahs un tad fagaiba, fo fchi teefa pehz likkumeem fpreedihs. To buhs wehrâ nemt.

Wehrgalles pagasta teefa 5tâ Meija 1828. 3

††† Bruera Jannis, pagasta teefas wezzakais.

(Nr. 8.) J. F. Skrey, pagasta teefas ffrihweris.

No Ullmahles pagasta teefas irr preefsch peefazzifchanas deht labdahm praffifchanahm pee tahs mantas ta mirruscha Reggesmuifchas fainneeka Tschagal Frizza termins us to 26tâ Meija f. g. nolifka, un tohp tas zaur scho ka peenahkafs sinnamâ darrihts. Ullmahle 21mâ Aprila 1828. 1

Grabbis, pagasta wezzakais.

(Nr. 16.) H. Meyer, teefas ffrihweris.

Kad tas Krohna Peenawas fainneeks Keppur Unfs nomirris, tad no Peenawas pagasta teefas wiffi un jebkurri, kam lautkahdas praffifchanas pee ta nomirruscha atlikfufchahm mantahm buhtu, fcheit tohp usajinati, lai tee ja ne gribb fawu teefu faudeht, diwju mehneschu starpâ no appafsch rakfistas deenas pee augfcham peeminnetas pagasta teefas peeteizahs. Peenawas pagasta teefa 28tâ Aprila 1828. 1

(S. W.) Dufkehn Jannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 130.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Tas appafsch rakfihhts to Krohna Waldohnes muifchas pagastu fcheit usajina, fawas fuhdfefchana deht fchihs muifchas waldfchanas, kad kahdas buhtu, par to laiku, kad winsch to waldbiis, prohti no Zahneem 1824 lihds scho deenu, pee laika preefsch fawas atfahfchanas funnamâ darriht, ka winsch par to atbildeschanu warretu doht un pehzak nekahdas fibbelich winnam nebuhtu.

Krohna Waldohnes muifcha 6tâ Meija 1828. 1

Etwidowiz,

Krohna Waldohnes muifchafkunge.

Dhtrâ Zuhli deenâ fchi gadda un eefsch tahm nam kamahm deenahm no tahm atlikfufchahm mantahm to nelaika rentefkunga Walbhauer no tahs dsimtmuifchas Weesen Illufstes pilskunga un Schrpils wirspilskunga aprinki, daschadas leetas, ka jehgeruplinter, istabas leetas, audekli, dsihies, brandwihnuwahtes, kohfâ un wiffadas pee muifchas wajjadfigas leetas, ka ar ridfan ratti, firgi, lohpi, aites, zuhkas, tam wairat fohlidamam par flaidru mafsu taps pahrdohstas; fo deht pirzeji us scho minnetu deenu ka peenahkafs tohp faluhgti. 2

Tas kam weens farkans firgâ (fufsis) peederrichtas fass preefsch ne ilgu laifu Bresilles muifchâ, Saldo kirsphele irr raddees, fcheit tohp usajinahts, fchetra neddelu starpâ no appafsch rakfistas deenas ar tahm peederrigahm parahdischanahm fcheit peeteiftees, un pehz atlihdifinafchanas to barribas un isfluddinafchana mafsu to firgu pretti nemt, zittadi tas fchi pagasta lahdei par labbu taps pahrdohstas.

Bresilles muifchâ 17tâ Meija 1828. 2

Es ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 213.